

DECRET 127/2001, DE 9 DE NOVEMBRE, PEL QUAL ES DECLAREN EL PARC NATURAL DE LA PENÍNSULA DE LLEVANT I LES RESERVES NATURALS DE CAP DE FERRUTX I CAP DES FREU¹

(BOIB núm. 140, de 22 de novembre de 2001)

La península del Llevant de Mallorca constitueix un dels espais naturals més singulars i interessants de les Illes Balears a causa de la presència de nombrosos hàbitats mediterranis com alzinars, ullastrars, pinars, penya-segats marins, sistemes dunars i zones humides associades a torrents, i el propi entorn marí, els quals, combinats amb els extensos ecosistemes agraris creats per l'activitat agrària tradicional al llarg dels segles, conformen una de les zones de paisatges més rics i diversos de l'illa de Mallorca.

Una part important del territori d'aquest singular espai natural es va declarar àrea d'especial protecció (àrea natural d'especial interès i àrea rural d'interès paisatgístic) per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears. D'altra banda, algunes zones d'aquesta àrea que presenten espècies d'aus protegides o en perill, s'han declarat com a zona d'especial protecció per a les aus (ZEPA) en base a la Directiva 79/409/CEE. Aquestes, juntament amb altres àrees que s'inclouen a la proposta de llocs d'importància comunitària (LIC) en compliment de la Directiva d'hàbitats 92/43/CEE, formen part de la Xarxa Natura 2000 de la Unió Europea.

En virtut de l'Acord de Consell de Govern de 15 d'octubre de 1999, la Conselleria de Medi Ambient va iniciar la tramitació del Pla d'ordenació de recursos naturals, que es va aprovar inicialment el 3 d'agost de 2001, es va sotmetre a la preceptiva informació pública, audiència i consulta als interessos socials i institucionals, i, finalment, es va aprovar en el Consell de Govern de 9 de novembre de 2001.

Així, una vegada realitzats els tràmits previstos a la Llei 4/1989 de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres i considerada la normativa del PORN esmentat, a proposta de la consellera de Medi Ambient, i havent-ho considerat el Consell de Govern, en la sessió de 9 de novembre de 2001,

Article 1. Declaració de parc natural²

1. Es declara Parc Natural, a l'efecte del que preveuen els articles 13 i 21.1 de la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres, l'espai de la península de Llevant amb l'àmbit delimitat a l'annex cartogràfic d'aquest Decret.

¹ Aquest Decret ha estat modificat pel Decret 58/2002, de 12 d'abril, pel qual es modifiquen el Decret 121/2001, de 19 d'octubre, pel qual es declara s'Albufereta reserva natural; el Decret 127/2001, de 9 de novembre, pel qual es declara el parc natural de la península de Llevant i les reserves naturals de cap de Ferrutx i cap des Freu, i el Decret 24/2002, de 15 de febrer, pel qual es declara el parc natural de cala d'Hort, cap Llenrisca i sa Talaia i les reserves naturals des Vedrà i des Vedranell i dels Illots de Ponent ([BOIB núm. 48, de 20 d'abril de 2002](#)). Cal tenir en compte que ha estat afectat per la [STS 4108/2008, de 2 de juliol](#).

² Article declarat nul per la STS 4108/2008, de 2 de juliol, esmentada en la nota 1.

2. *El Parc Natural de la península de Llevant té una extensió aproximada de 21.507 Ha (16.232 Ha terrestres i 5.275 Ha marines) i es troba situada en els termes municipals d'Artà, Capdepera, Son Servera, Sant Llorenç des Cardassar i Santa Margalida (Mallorca).*

Article 2. Declaració de reserva natural³

1. *Es declara Reserva Natural, als efectes prevists en els articles 14 i 21.1 de la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres, les zones del cap de Ferrutx i del cap des Freu amb els àmbits delimitats a l'annex cartogràfic d'aquest Decret.*

2. *Aquestes dues reserves naturals tenen una extensió aproximada de 252 Ha la de cap de Ferrutx i 13 Ha la de cap des Freu, i es troben situades en els termes municipals d'Artà i Capdepera (Mallorca) respectivament, dins l'àmbit del Parc Natural de la península de Llevant.*

Article 3. Àrees de protecció paisatgística

1. D'acord amb el proposat al Pla d'ordenació dels recursos naturals de la península de Llevant, sense formar part del Parc ni de les reserves naturals però directament relacionades amb ells, s'estableixen les àrees de protecció paisatgística delimitades a l'annex cartogràfic d'aquest Decret.

2. Les àrees de protecció paisatgística delimitades no tenen caràcter d'espai natural protegit als efectes del previst a la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres, i són unes àrees que no gaudeixen la consideració de paisatge protegit segons el previst als articles 12 i 17 d'aquesta Llei, sinó un caràcter de perifèria de protecció i de zones que mereixen una harmonització amb l'entorn del Parc Natural.

Article 4. Objectius de les declaracions de Parc natural i reserves naturals i de la delimitació de les àrees de protecció paisatgística

1. Els objectius del Parc Natural de la península de Llevant són:

- a) La conservació íntegra i la millora del patrimoni natural, paisatgístic i etnològic en el seu àmbit territorial.
- b) La posada en valor del patrimoni natural existent tant en sòl públic com en sòl privat, i la seva promoció socioeconòmica en termes de sostenibilitat, lligada a la conservació dels paisatges i de les activitats humanes en aquests àmbits.
- c) La difusió pública i educativa dels valors d'aquest patrimoni, mitjançant la seva utilització social òptima i compatible amb els drets de titularitat del sòl.
- d) L'harmonització dels usos tradicionals, científics i culturals amb els objectius anteriors.

2. Els objectius de les reserves naturals de cap de Ferrutx i cap des Freu són:

- a) La protecció dels seus ecosistemes, comunitats i elements biològics.
- b) La limitació singular d'activitats considerades incompatibles amb la seva especial preservació, especialment de l'explotació de recursos i de la lliure visita.

3. Els objectius de les àrees de protecció paisatgística són:

- a) Garantir la conservació de la qualitat paisatgística del llur àmbit.

³ Article declarat nul per la STS 4108/2008, de 2 de juliol, esmentada en la nota 1.

- b) Donar una transició harmònica entre algunes àrees no protegides i altres declarades Parc Natural.

Article 5. Règim de protecció⁴

1. La normativa que regeix el Parc Natural de la península de Llevant i de les reserves naturals de cap de Ferrutx i cap des Freu és la que preveu per al seu àmbit el Pla d'ordenació dels recursos naturals, aprovat el 9 de novembre de 2001, i els successius plans rectors d'ús i gestió que s'aprovin.

2. Sense perjudici del que estableix la Llei 4/1989, al Parc Natural de la península de Llevant i a les reserves naturals de cap de Ferrutx i cap des Freu es prohibeixen totes les activitats que, suposant una explotació directa dels recursos naturals, siguin contràries als objectius de preservació d'aquests espais naturals protegits.

3. Qualsevol canvi d'ús dels terrenys inclosos dins el Parc Natural està sotmès al règim de planificació de l'espai natural, i quan així ho prevegi el Pla d'ordenació de recursos naturals, ha d'exigir l'avaluació d'impacte ambiental oportuna.

Article 6. Administració i gestió de l'espai protegit

De conformitat amb les competències pròpies de la Conselleria de Medi Ambient i amb el previst als articles 26 i 27 de la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears, corresponen a la Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears l'administració i gestió de les funcions pròpies del Parc Natural i de les reserves naturals declarades a l'empara de la Llei 4/1989, de 27 de març, tot això sense perjudici del que es disposa a l'article següent.

Article 7. Autoritat de gestió

1. De conformitat amb el disposat a l'article 27 de la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears, en què es preveu que el Govern podrà acordar fórmules parcials de gestió compartida o delegada per als espais naturals protegits que declari.

2. El règim de gestió compartida que s'estableixi serà exercit per una autoritat de gestió que estarà constituïda per vuit membres entre els quals s'inclouran representants dels municipis que aportin al Parc Natural almanco dues cinquenes parts del seu terme municipal. Aquesta autoritat de gestió aprovarà els plans i memòries anuals del Parc Natural.

3. Serà presidenta de l'autoritat de gestió la consellera de Medi Ambient i vicepresident el director general de Biodiversitat, i com a vocals un representant de la Conselleria de Presidència, un representant nomenat per la Conselleria de Medi Ambient, un representant del Consell Insular de Mallorca, un representant de l'Ajuntament d'Artà, un representant de l'Ajuntament de Capdepera i un representant de l'Ajuntament de Son Servera. Mitjançant ordre de la consellera de Medi Ambient es podrà regular el règim concret de funcionament de l'autoritat de gestió del Parc Natural.

⁴ Article declarat nul per la STS 4108/2008, de 2 de juliol, esmentada en la nota 1.

Article 8. Junta Rectora

Es constitueix la Junta Rectora del Parc i reserves naturals de la península de Llevant, les funcions de la qual són:

- a) Assessorar l'autoritat de gestió del Parc Natural.
- b) Informar, amb caràcter previ, el Pla rector d'ús i gestió i les seves revisions, els plans anuals i altres projectes o propostes que no s'hi prevegin i que afectin el parc i la reserva, i també les memòries anuals.
- c) Vetllar per la conservació de la zona i per l'aplicació correcta de les disposicions que l'afecten.
- d) Establir, aprovar i modificar el seu propi reglament.
- e) Promoure les mesures de foment per al desenvolupament socioeconòmic sostenible del parc natural i el seu entorn.
- f) Fomentar estudis, investigacions, activitats educatives i culturals relacionades amb l'àmbit del parc natural, i promoure la divulgació dels resultats.
- g) Qualsevol altra funció que sigui necessària per al compliment d'aquest Decret i que no estigui atribuïda a altres òrgans i administracions públiques.
- h) Per a una major implicació de la societat de la comarca de Llevant amb els objectius de preservació del Parc, la Junta Rectora podrà crear grups de treball i de participació ciutadana en els quals podran participar entitats degudament legalitzades, que es trobin estatutàriament vinculades a la defensa dels interessos dels propietaris i veïnats, a l'estudi i defensa de la natura, o que siguin representants dels sectors agroforestals, turísticorecreatius i culturals que desenvolupin la seva activitat dins el Parc Natural.

Article 9. Membres de la Junta Rectora

1. La Junta Rectora del Parc natural de la península de Llevant està integrada pels membres següents:

- President, que ho serà el president de l'autoritat de gestió.
- President delegat, que serà una persona de reconegut prestigi, nomenat per la consellera de Medi Ambient.
- Vicepresident, que serà el director general de Biodiversitat.
- Un representant de cadascuna de les conselleries següents: Medi Ambient; Agricultura i Pesca; Treball i formació; Educació i Cultura, Turisme i Hisenda.
- Un representant del Consell Insular de Mallorca.
- Un representant de l'Ajuntament d'Artà.
- Un representant de l'Ajuntament Capdepera.
- Un representant de l'Ajuntament de Son Servera.
- Un representant dels propietaris de finques de 100 o més hectàrees, elegit entre i per ells mateixos.
- Un representant dels propietaris de finques menors de 100 hectàrees de cada un dels termes municipals d'Artà, Capdepera i Son Servera, a proposta dels ajuntaments respectius, que seran designats mitjançant un sistema que garanteixi la seva representativitat.
- Un representant pel conjunt de les associacions de veïns constituïdes als municipis d'Artà, Capdepera i Son Servera, elegit entre elles i per elles mateixes.

- Un representant pel conjunt de propietaris de finques que tinguin subscrit convenis amb la Conselleria de Medi Ambient, elegit entre ells i per ells mateixos.
- Un representant designat per la Unió de Cooperatives Agràries de Balears d'entre els seus membres amb activitat al Parc Natural.
- Un representant de la Federació Balear de Caça.
- Un representant pel conjunt de les societats federades de caçadors de la comarca els terrenys cinegètics dels quals estiguin inclosos a l'àmbit del Parc, elegit entre ells i per ells mateixos.
- Un representant per cada una de les confraries de pescadors de Cala Rajada i d'Alcúdia.
- Un representant del conjunt de les associacions de pesca recreativa amb activitats a la comarca, elegit entre ells i per ells mateixos.
- Un representant de la Federació Balear d'Activitats Subaquàtiques.
- Un representant de la Universitat de les Illes Balears de reconegut prestigi en matèria de protecció del medi ambient.
- Un representant de les associacions balears de conservació de la naturalesa declarades d'utilitat pública, elegida entre elles i per elles mateixes.
- Un representant de les associacions balears de conservació de la naturalesa, proposada per aquelles que figuren en el Registre d'Organitzacions No Governamentals dedicades a la conservació de la naturalesa, aprovat pel Decret 13/1993, d'11 de febrer.
- Un representant de les entitats excursionistes de Mallorca, elegit entre elles i per elles mateixes.
- un representant dels agents turístics amb més incidència dins l'entorn del parc natural, que l'han de designar d'entre ells.⁵
- dos representats dels sindicats més representatius de l'illa de Mallorca, que l'han d'elegir ells i d'entre ells.⁶
- Un representant dels sindicats agraris, elegit entre ells i per ells mateixos.
- Tres experts en temes de conservació de la naturalesa, nomenats per la consellera de Medi Ambient.
- Un expert en temes de patrimoni cultural, nomenat per l'autoritat de gestió.
- El cap de departament de la Direcció General de Biodiversitat, amb veu i sense vot.
- El cap de servei d'Espais Naturals, amb veu i sense vot.
- El secretari, amb veu i sense vot, que serà el director de l'espai protegit.
- Un representant de l'Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar.⁷

2. Atesa la importància de la península de Llevant, la consellera de Medi Ambient convidarà la Delegació del Govern a nomenar un representant de l'Administració central.

3. Els vocals no nats de la Junta ho són per períodes de quatre anys, llevat que el seu nomenament estableixi el contrari o siguin cessats. També podran ser reelegits o confirmats en el seu nomenament per igual període.

⁵ Apartat modificat pel Decret 58/2002, de 12 d'abril, esmentat en la nota 1.

⁶ Ídem nota anterior.

⁷ Apartat afegit pel Decret 58/2002, de 12 d'abril, esmentat en la nota 1.

4. En els casos en què un representant hagi de ser elegit entre persones o entitats diverses, la designació s'ha de produir dintre dels sis mesos des de l'entrada en vigor del present Decret o des que es produeixi la vacant. En el cas contrari, quan transcorregut aquest termini no s'hagi comunicat a la Conselleria de Medi Ambient el nom de la persona designada, la titular de la Conselleria pot nomenar, a proposta del president de la Junta Rectora, un representant provisional, amb veu i sense vot, que exercirà les seves funcions fins que es produeixi el nomenament reglamentàriament previst.

Article 10. El director del Parc Natural i de les Reserves Naturals

1. El director del Parc Natural de la península de Llevant i de les reserves naturals del cap de Ferrutx i del cap des Freu ha de ser un funcionari de la Conselleria de Medi Ambient amb l'adscripció corresponent a la relació de llocs de treball de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Les seves funcions són: aplicar les previsions de la normativa del Parc Natural i les reserves naturals, d'acord amb les previsions del Pla d'ordenació dels recursos naturals i del Pla rector d'ús i gestió; dirigir, administrar i impulsar els aspectes de gestió pública de l'espai natural protegit d'acord amb el que li dicti l'autoritat de gestió; redactar la proposta de pla rector d'ús i gestió i dels distints plans anuals que el desenvolupin; i coordinar l'aplicació dels plans sectorials que afectin el Parc Natural i les reserves.

Article 11. El Pla rector d'ús i gestió

1. El Parc Natural s'ha de regir per la normativa del Pla d'ordenació de recursos naturals i per un pla rector d'ús i gestió, amb el contingut previst a la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació d'espais naturals i de la flora i fauna silvestres, que n'ha de fixar les normes generals.

2. El Pla rector d'ús i gestió ha de recollir i desenvolupar les directrius fixades en el Pla d'ordenació dels recursos naturals de la península de Llevant aprovat pel Consell de Govern i ha de detallar les previsions de conservació i rehabilitació del patrimoni natural i cultural.

3. El Pla és aprovat per la consellera de Medi Ambient, si fos el cas a proposta de l'autoritat de gestió, i amb l'informe previ de la Junta Rectora.

Article 12. Drets públics i privats

La qualificació del territori esmentat com a Parc Natural és compatible amb l'exercici de les atribucions de l'Administració pública sobre els béns de domini públic que hi són inclosos, i amb els drets privats atorgats per la Constitució i les lleis.

Article 13. Finançament

Per desenvolupar les activitats, treballs i obres relacionats amb la gestió del Parc Natural i de les reserves naturals, la Conselleria de Medi Ambient comptarà amb les consignacions que li assignin els pressuposts de la comunitat autònoma de les Illes Balears i tota mena d'aportacions i subvencions d'entitats públiques i privades. També pot tenir els ingressos que produeixi l'espai a favor del Govern de les Illes Balears per a serveis o concessions.

Article 14. Mesures de foment de l'activitat econòmica compatible amb la conservació

1. La Conselleria de Medi Ambient, amb l'escaient col·laboració d'altres administracions i institucions, elaborarà un pla integral de sostenibilitat del Parc Natural de Llevant, que establirà les línies de foment d'activitats compatibles amb el desenvolupament de la comarca i la conservació del Parc, com també la millora de les condicions de vida dels seus habitants.

2. En el marc del Pla integral de sostenibilitat del Parc Natural, el Govern de les Illes Balears podrà adoptar mesures concretes de foment, les quals hauran de comptar amb el previ informe favorable de l'autoritat de gestió.

Article 15. Infraccions⁸

L'incompliment del règim de protecció dels espais naturals declarats pel present Decret, com també les infraccions de les mesures previstes per a la seva conservació, se sancionarà d'acord amb les disposicions de la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació d'espais naturals i de la flora i fauna silvestres o amb les disposicions específiques que hi siguin aplicables.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

1. La Conselleria d'Agricultura i Pesca prioritzarà les sol·licituds d'inversió en l'espai delimitat per aquest Decret en les mesures del Programa de desenvolupament rural que així ho permetin.

2. Igualment s'impulsarà la creació d'una mesura agroambiental específica per a les àrees compreses dins del Parc Natural, amb la finalitat de millorar les accions de valoració de les finques rústiques.

Disposició addicional segona

Els ajuts per rehabilitació d'habitatges i adquisició d'habitatges ja construïts establerts pel Govern de les Illes Balears s'incrementaran, a tot l'àmbit dels municipis d'Artà, Capdepera i Son Servera, com a majors aportadors de territori dins del Parc Natural, en la quantia que es fixi mitjançant la corresponent ordre del conseller d'Obres Públiques, Habitatge i Transports.

DISPOSICIÓ FINAL ÚNICA

Es faculta la consellera de Medi Ambient per dictar les disposicions pertinents per al desplegament i l'execució d'aquest Decret, que entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

⁸ Article declarat nul per la STS 4108/2008, de 2 de juliol, esmentada en la nota 1.

